

Категорія справи №

759/12502/23

: Адміністративні справи (з 01.01.2019); справи щодо забезпечення громадського порядку та безпеки, національної безпеки та оборони України, зокрема щодо; дорожнього руху, транспорту та перевезення пасажирів, з них; дорожнього руху.

Надіслано для оприлюднення: **11.12.2023**. Зареєстровано: **11.12.2023**. Забезпечено надання загального доступу: **12.12.2023**.

Дата набрання законної сили: **22.12.2023**

Номер судового провадження: **2-а/760/1366/23**

759/12502/23

2a/760/1366/23

СОЛОМ'ЯНСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД МІСТА КИЄВА

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

11 грудня 2023 року Солом'янський районний суд міста Києва в складі головуючого судді Жовноватюк В.С., розглянувши у порядку спрощеного позовного провадження справу за адміністративним позовом ОСОБА_1 до Департаменту патрульної поліції про скасування постанови про адміністративне правопорушення,-

ВСТАНОВИВ:

Позивач звернувся з вищезазначеним позовом до суду, в якому просить скасувати постанову серії ЕАО № 5349659 від 23.02.2022 про притягнення ОСОБА_1 до адміністративної відповідальності за ч. 2 ст. 126 КУпАП та накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу у розмірі 3400 грн.

В обґрунтування заявлених вимог зазначає, що 23.02.2022 винесено постанову про накладення адміністративного стягнення, вказану постанову позивачу не вручали, до участі у розгляді справи не запрошували. Про існування постанови позивач дізнався у червні 2023 року, коли наклали арешт на рахунки. У постанові зазначено, що 23.02.2022 о 17:10 по вул. Генерала Наумова, 3, водій, керуючи тз, не мав при собі посвідчення водія на право керування тз. Однак такі твердження не відповідають дійсності, оскільки автомобіль з 16:00 перебував в нерухомому стані після ДТП і неможливо було їм керувати. Крім того, постановою Святошинського районного суду міста Києва від 22.07.2022 встановлено, з відеозапису з нагрудного відеореєстратора поліцейського вбачається, що на початку відео працівники поліції спілкуються з ОСОБА_1 та іншими особами неподалік від автомобіля «Ford Transit», д.н.з. НОМЕР_1, який знаходився у нерухомому стані після ДТП. Також оскаржувана постанова про притягнення позивача до адміністративної відповідальності не містить доказів порушення ПДР. З цих підстав просить позов задовольнити.

Ухвалою Святошинського районного суду міста Києва від 11 серпня 2023 року адміністративний позов передано за підсудністю до Солом'янського районного суду міста Києва.

Ухвалою Солом'янського районного суду міста Києва від 21 вересня 2023 року позовну заяву залишено без руху.

Ухвалою Солом'янського районного суду міста Києва від 10 жовтня 2023 року прийнято позовну заяву до розгляду та відкрито спрощене позовне провадження без повідомлення (виклику) сторін. 27.10.2023 до суду надійшов відзив представника ДПП, у якому просить відмовити у задоволенні позову. В обґрунтування зазначає, що відсутність посвідчення водія відповідної категорії виключає право на керування тз. Інспектор діяв виключно на підставі та в межах наданих

повноважень. Інспектором при підготовці до розгляду справи було здійснено перевірку та встановлено всі обставини, що мають значення в справі.

Відповідно до вимог ч. 5 ст. 262 КАС України суд розглядає справу за правилами спрощеного позовного провадження без виклику учасників справи за наявними у справі матеріалами, за відсутності клопотання будь-якої зі сторін про інше.

Дослідивши матеріали справи та докази у їх сукупності, суд приходить до наступного висновку.

Частиною 2 ст. 19 Конституції України встановлено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно із ст. 7 КУпАП ніхто не може бути підданий заходу впливу в зв'язку з адміністративним правопорушенням інакше як на підставах і в порядку, встановлених законом.

Провадження в справах про адміністративні правопорушення здійснюється на основі суворого дотримання законності.

Стаття 8 КУпАП визначає, що особа, яка вчинила адміністративне правопорушення, підлягає відповідальності на підставі закону, що діє під час і за місцем вчинення правопорушення.

Провадження в справах про адміністративні правопорушення ведеться на підставі закону, що діє під час і за місцем розгляду справи про правопорушення.

Відповідно до ст. 9 КУпАП адміністративним правопорушенням (проступком) визнається протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність.

Згідно зі ст. 251 КУпАП доказами в справі про адміністративне правопорушення, є будь-які фактичні дані, на основі яких у визначеному законом порядку орган (посадова особа) встановлює наявність чи відсутність адміністративного правопорушення, винність даної особи в його вчиненні та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи. Ці дані встановлюються протоколом про адміністративне правопорушення, поясненнями особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, потерпілих, свідків, висновком експерта, речовими доказами, показаннями технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, у тому числі тими, що використовуються особою, яка притягається до адміністративної відповідальності, або свідками, а також працюючими в автоматичному режимі, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, у тому числі тими, що використовуються особою, яка притягається до адміністративної відповідальності, або свідками, а також працюючими в автоматичному режимі або в режимі фотозйомки (відеозапису), які використовуються при нагляді за виконанням правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, безпеки на автомобільному транспорті та паркування транспортних засобів, актом огляду та тимчасового затримання транспортного засобу, протоколом про вилучення речей і документів, а також іншими документами.

Обов'язок щодо збирання доказів покладається на осіб, уповноважених на складання протоколів про адміністративні правопорушення, визначених статтею 255 цього Кодексу.

Відповідно до ст. 252 КУпАП орган (посадова особа) оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об'єктивному дослідженні всіх обставин справи в їх сукупності, керуючись законом і правосвідомістю.

Пунктом 11 ч. 1 ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію» визначено, що поліція регулює дорожній рух та здійснює контроль за дотриманням Правил дорожнього руху його учасниками та за правомірністю експлуатації транспортних засобів на вулично-дорожній мережі.

Згідно п. 1 розділу IV Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України № 1395 від 07.11.2015, розглянувши справу про адміністративне правопорушення, поліцейський виносить постанову по справі про адміністративне правопорушення.

Пунктами 4-5 Розділу I Інструкції № 1395 передбачено, що у разі виявлення правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, розгляд якого віднесено до компетенції

Національної поліції України, поліцейський виносить постанову у справі про адміністративне правопорушення без складання відповідного протоколу.

Постанова виноситься в разі виявлення адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, передбачених статтями 80 і 81 (в частині перевищення нормативів вмісту забруднюючих речовин у відпрацьованих газах транспортних засобів), частинами першою, другою, третьою, п'ятою, шостою, восьмою, десятою і одинадцятою статті 121, статтями 121-1, 121-2, частинами першою і другою статті 121-3, частинами першою, другою, третьою, п'ятою і шостою статті 122, частиною першою статті 123, статтями 124-1, 125, частинами першою, другою і четвертою статті 126, частинами першою, другою і третьою статті 127, статтями 128 - 129, частиною першою статті 132-1, частинами третьою, шостою, восьмою, дев'ятою, десятою і одинадцятою статті 133-1, частинами першою, другою і третьою статті 140, частинами шостою, сьомою і восьмою статті 152-1 КУпАП.

Разом з тим, відповідно до Закону України «Про дорожній рух» правила дорожнього руху встановлюють єдиний порядок дорожнього руху на всій території України. Учасники дорожнього руху зобов'язані знати й неухильно виконувати вимоги цих Правил. Особи, які порушують ці Правила, несуть відповідальність згідно із законодавством (ПДР України). Дії або бездіяльність учасників дорожнього руху та інших осіб не повинні створювати небезпеку чи перешкоду для руху, загрожувати життю або здоров'ю громадян, завдавати матеріальних збитків. Кожний учасник дорожнього руху має право розраховувати на те, що й інші учасники виконують ці Правила.

Відповідно до ч. 1 ст. 268 КУпАП особа, яка притягається до адміністративної відповідальності має право: знайомитися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання; при розгляді справи користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження; оскаржити постанову по справі. Справа про адміністративне правопорушення розглядається в присутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності. Під час відсутності цієї особи справу може бути розглянуто лише у випадках, коли є дані про своєчасне її сповіщення про місце і час розгляду справи і якщо від неї не надійшло клопотання про відкладення розгляду справи. Особливості розгляду справ про адміністративні правопорушення у сферах забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, безпеки на автомобільному транспорті та про порушення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксовані в режимі фотозйомки (відеозапису), встановлюються статтями 279-1-279-8 цього Кодексу.

Отже, притягнення особи до адміністративної відповідальності можливе лише за наявності події адміністративного правопорушення та вини особи у його вчиненні, яка підтверджена належними доказами.

Судом встановлено, що 23.02.2022 постановою серії ЕАО № 5349659 притягнуто ОСОБА_1 до адміністративної відповідальності за ч. 2 ст. 126 КУпАП.

Частина 2 ст. 126 КУпАП передбачає керування транспортним засобом особою, яка не має права керування таким транспортним засобом, або передача керування транспортним засобом особі, яка не має права керування таким транспортним засобом, що тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Об'єктом цього правопорушення є суспільні відносини у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.

Об'єктивна сторона виражається у керуванні транспортним засобом особою, яка не має права керування таким транспортним засобом, або передача керування транспортним засобом особі, яка не має права керування таким транспортним засобом.

Суб'єктивна сторона правопорушення полягає у наявності умислу або необережності.

Суб'єктом правопорушення може бути лише водій транспортного засобу.

Відповідно до змісту постанови, 23.02.2022 17:10:59, м. Київ, вул. Наумова Генерала, 3, водій ОСОБА_1, керуючи тз д.н.з. НОМЕР_2, не мав при собі посвідчення водія на право керування тз

відповідної категорії, чим порушив п. 2.1.а. ПДР - керування тз особою, яка не має права керування таким тз.

Так, в оскаржуваній постанові відсутні відомості, яким саме транспортним засобом керував ОСОБА_1, вказано тільки д.н.з. НОМЕР_2.

Оскаржувана постанова про притягнення позивача до адміністративної відповідальності містить інформацію про фіксацію порушення у п. 7 «До постанови додаються» - нагрудний відеореєстратор 472885. Однак відповідач відповідний відеозапис не долучає.

Крім того, постановою Святошинського районного суду міста Києва від 22 липня 2022 року провадження по адміністративній справі відносно ОСОБА_1 про притягнення до адміністративної відповідальності за ч. 1 ст. 130 КУпАП закрито у зв'язку з відсутністю складу адміністративного правопорушення. Постанова суду набрала законної сили 01.08.2022.

Відповідно до змісту постанови: *«Відповідно до протоколу про адміністративне правопорушення серії ААД №217539 ОСОБА_1 23.02.2022 року о 16 год. 20 хв. в м. Києві, на вул. Генерала Наумова, керував транспортним засобом «Ford Transit» д.н.з. НОМЕР_2 з явними ознаками алкогольного сп'яніння, а саме: запах алкоголю з порожнини рота, нестійка хода, почервоніле обличчя. Від проходження медичного огляду на стан алкогольного сп'яніння у встановленому законодавством порядку відмовився.*

З оглянутого в судовому засіданні відеозапису з нагрудного відеореєстратора поліцейського вбачається, що на початку відео працівники поліції спілкуються з ОСОБА_1 та іншими особами неподалік від автомобіля «Ford Transit», д.н.з. НОМЕР_2, який знаходився у нерухомому стані після ДТП. ОСОБА_1 неодноразово повідомляв, що він знаходиться в стані алкогольного сп'яніння, проте не керував транспортним засобом.

Інших доказів на підтвердження того, що ОСОБА_1 керував транспортним засобом «Ford Transit», д.н.з. НОМЕР_2, 23.02.2022 року о 16 год. 20 хв. в м. Києві, на вул. Генерала Наумова суду не надано».

Таким чином, відповідачем не було надано до суду жодних належних доказів керування позивачем тз, у тому числі за відсутності посвідчення водія відповідної категорії, тобто доказів вчинення позивачем адміністративного правопорушення.

Так, згідно зі ст. 280 КУпАП орган (посадова особа) при розгляді справи про адміністративне правопорушення зобов'язаний з'ясувати: чи було вчинено адміністративне правопорушення, чи винна дана особа в його вчиненні, чи підлягає вона адміністративній відповідальності, чи є обставини, що пом'якшують і обтяжують відповідальність, чи заподіяно майнову шкоду, чи є підстави для передачі матеріалів про адміністративне правопорушення на розгляд громадської організації, трудового колективу, а також з'ясувати інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи. Особливості розгляду справ про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксоване в автоматичному режимі, безпеки на автомобільному транспорті та про порушення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксоване в режимі фотозйомки (відеозапису), встановлюються статтями 279-1-279-8 цього Кодексу.

Відповідно до п. 24 Постанови Пленуму Верховного Суду України від 23 грудня 2005 року «Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті» встановлено, що зміст постанови має відповідати вимогам, передбаченими статтями 283 і 284 КУпАП. У ній, зокрема, потрібно навести докази, на яких ґрунтується висновок про вчинення особою адміністративного правопорушення, та зазначити мотиви відхилення інших доказів, на які посилався правопорушник, чи висловлених останнім доводів.

Згідно з Постановою Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 26 квітня 2018 року у справі № 338/1/17, візуальне спостереження за дотриманням правил дорожнього руху працівниками органу Національної поліції може бути доказом у справі лише у тому випадку, коли воно зафіксовано у встановленому законом порядку.

Відповідачем належним чином не задокументовано та не доведено належними і допустимими доказами факт порушення ПДР України. Сама постанова без обґрунтування її доказами не дає підстав для висновку про скоєння адміністративного правопорушення.

Відповідно до ст. 62 Конституції України ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину. Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У рекомендаціях № R (91) 1 Комітету Ради Європи Державам-Членам стосовно адміністративних санкцій від 13.02.1991р. рекомендовано керуватись у своєму праві та практиці принципом, згідно з яким обов'язок забезпечення доказів покладається на адміністративний орган влади (принцип 7).

Європейський суд з прав людини в своїх рішеннях, зокрема, у справах «Кобець проти України» від 14.02.2008, «Берктай проти Туреччини» від 08.02.2001, «Леванте проти Латвії» від 07.11.2002, неодноразово вказує, що оцінюючи докази, суд застосовує принцип доведення за відсутності розумних підстав для сумніву, що може бути результатом цілої низки ознак або достатньо вагомих, чітких і узгоджених між собою неспростовних презумпцій.

Враховуючи постанову Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду від 08.07.2020 у справі № 463/1352/16-а, у силу принципу презумпції невинуватості, що підлягає застосуванню у справах про адміністративні правопорушення, всі сумніви щодо події порушення та винності особи, що притягується до відповідальності, тлумачаться на її користь, недоведені подія та вина особи мають бути прирівняні до доведеної невинуватості цієї особи.

Відповідно до ч. 2 ст. 77 КАС України в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача.

Відповідач не виконав обов'язку доведення правомірності прийнятого ним рішення, матеріали справи не містять доказів фіксації вчиненого позивачем правопорушення, не містять матеріали справи й інших доказів.

За приписами п. 1 ч. 1 ст. 247 КУпАП за відсутності події і складу адміністративного правопорушення провадження в справі про адміністративне правопорушення не може бути розпочато, а розпочате підлягає закриттю.

Пунктом 3 ч. 3 ст. 286 КАС України визначено, що за наслідками розгляду справи з приводу рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень у справах про притягнення до адміністративної відповідальності місцевий загальний суд як адміністративний має право скасувати рішення суб'єкта владних повноважень і закрити справу про адміністративне правопорушення.

Також суд звертає увагу, що зі змісту ст. 222 КУпАП вбачається, що органи Національної поліції розглядають справи про адміністративні правопорушення, зокрема, про порушення правил дорожнього руху, правил паркування транспортних засобів, правил, що забезпечують безпеку руху транспорту, правил користування засобами транспорту.

Від імені органів Національної поліції розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право працівники органів і підрозділів Національної поліції, які мають спеціальні звання, відповідно до покладених на них повноважень.

Відповідно до ч. 1 ст. 1 Закону України «Про Національну поліцію», Національна поліція України - це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку.

Частиною 1 ст. 13 Закону України «Про Національну поліцію» визначено, що систему поліції складають: 1) центральний орган управління поліцією, 2) територіальні органи поліції.

У відповідності до ч. 1 ст. 15 Закону України «Про Національну поліцію» територіальні органи поліції утворюються як юридичні особи публічного права в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, районах, містах, районах у містах та як міжрегіональні

(повноваження яких поширюються на декілька адміністративно-територіальних одиниць) територіальні органи у межах граничної чисельності поліції і коштів, визначених на її утримання.

Відповідно до п. 1 розділу 1 Положення про Департамент патрульної поліції, затвердженого наказом Національної поліції України 06.11.2015 № 73 Департамент патрульної поліції є міжрегіональним територіальним органом Національної поліції, який створюється, реорганізується та ліквідується Кабінетом Міністрів України за поданням Міністра внутрішніх справ України в установленому законодавством порядку.

Пунктом 7 розділу II Положення передбачено, що Департамент здійснює провадження у справах про адміністративні правопорушення, віднесених до компетенції Національної поліції України.

Відповідно до п.п. 9, 10 розділу V Положення, Департамент патрульної поліції є юридичною особою публічного права, має самостійний баланс, рахунки в органах Державної казначейської служби України, має печатку із зображенням Державного Герба України, інші печатки, штампи, бланки зі своєю повною та скороченою назвою, необхідні для здійснення його поточної діяльності.

Департамент фінансується за рахунок коштів Державного бюджету України, а також інших джерел не заборонених законом, та забезпечує їх цільове використання.

Відповідне Управління патрульної поліції у м. Києві, до якого відноситься уповноважений поліцейський, який має право приймати рішення про притягнення до адміністративної відповідальності та який є структурним підрозділом Департаменту патрульної поліції не є юридичною особою.

Таким чином, належним відповідачем у справі є Департамент патрульної поліції. Враховуючи викладене, а також приймаючи до уваги, що вчинення позивачем адміністративного правопорушення не підтверджується достатніми доказами, відповідачем в ході розгляду справи не доведено правомірність винесення постанови відносно позивача, відтак суд вважає за необхідне скасувати постанову, у зв'язку з чим позов підлягає задоволенню до належного відповідача.

При задоволенні позову сторони, яка не є суб'єктом владних повноважень, всі судові витрати, які підлягають відшкодуванню або оплаті відповідно до положень цього Кодексу, стягуються за рахунок бюджетних асигнувань суб'єкта владних повноважень, що виступав відповідачем у справі, або якщо відповідачем у справі виступала його посадова чи службова особа (ч. 1 ст. 139 КАС України).

Керуючись ст.ст. 5-7, 9, 77, 90, 132, 139, 241-247, 286 КАС України, суд, -

ВИРІШИВ:

Позов ОСОБА_1 до Департаменту патрульної поліції про скасування постанови про адміністративне правопорушення - **задовольнити**.

Постанову від 23.02.2022 серії ЕАО № 5349659 про притягнення ОСОБА_1 до адміністративної відповідальності за ч. 2 ст. 126 КУпАП та накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу у розмірі 3400 грн - **скасувати і закрити справу про адміністративне правопорушення**.

Стягнути на користь ОСОБА_1 / РНОКПП НОМЕР_3 / за рахунок бюджетних асигнувань Департаменту патрульної поліції **суму сплаченого судового збору у розмірі 536,80 грн**.

Рішення суду може бути оскаржене в апеляційному порядку до Шостого апеляційного адміністративного суду шляхом подання апеляційної скарги протягом десяти днів з дня його проголошення.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано.

У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Суддя В.С. Жовноватюк